

Bruxelles, 4.5.2016
COM(2016) 276 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Al patrulea raport privind progresele înregistrate de Kosovo* referitor la foaia de parcurs privind liberalizarea regimului vizelor

{SWD(2016) 160 final}

* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovo.

1. INTRODUCERE

La 19 ianuarie 2012, Comisia Europeană a lansat un dialog cu Kosovo referitor la liberalizarea regimului vizelor. La 14 iunie 2012, aceasta a transmis Kosovo o foaie de parcurs în care era identificată întreaga legislație și alte măsuri pe care Kosovo trebuia să le adopte și să le pună în aplicare pentru a face progrese în vederea liberalizării regimului vizelor.

Comisia a adoptat deja trei rapoarte privind progresele înregistrate de Kosovo în ceea ce privește dialogul referitor la vize: primul în data de 8 februarie 2013¹, al doilea în data de 24 iulie 2014², iar al treilea în data de 18 decembrie 2015³. Rapoartele respective conțineau o evaluare a progreselor înregistrate de Kosovo, recomandări pentru autoritățile din Kosovo și date statistice cu privire la impactul potențial al liberalizării regimului vizelor asupra migrației și a securității.

În cel de al treilea raport, Comisia a enunțat opt recomandări corespunzătoare celor opt cerințe din foaia de parcurs privind vizele, care nu sunt încă îndeplinite, inclusiv patru priorități-cheie. Comisia a menționat faptul că una dintre cerințe, și anume ratificarea de către Kosovo a acordului cu Muntenegru privind stabilirea frontierei/liniei de demarcație, care trebuia să fie îndeplinită înainte de transferarea Kosovo pe lista statelor fără viză.

Bazându-se pe rezultatul misiunii de evaluare tehnică desfășurate în Kosovo în 17 și 18 martie 2016, prezentul raport prezintă evaluarea de către Comisie a progreselor înregistrate de Kosovo în ceea ce privește îndeplinirea celor opt cerințe din foaia de parcurs privind vizele.

Acesta se bazează pe documentele transmise de Kosovo, pe rapoartele elaborate de experții din statele membre care au participat la misiunea de evaluare din 17 și 18 martie 2016, pe informațiile furnizate de către Europol, Frontex, EASO și EULEX și pe datele statistice compilate de EUROSTAT și furnizate de statele membre.

Documentul de lucru al serviciilor Comisiei⁴ atașat acestui raport prezintă evaluarea impactului liberalizării regimului vizelor asupra migrației și securității pentru Kosovo și setul de măsuri pe care Kosovo le-a implementat din decembrie 2015 pentru a preveni o criză a migrației neregulamentare.

Dialogul privind vizele se desfășoară fără a aduce atingere poziției statelor membre cu privire la statut.

---

* Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCSONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovo.

¹ COM(2013) 66 final.

² COM(2014) 488 final.

³ COM(2015) 906 final, însoțită de SWD (2015) 706 final.

⁴ SWD(2016) 160 final.

2. CERINȚE LEGATE DE READMISIE ȘI REINTEGRARE

2.1. Readmisia

Kosovo **respectă toate cele șapte cerințe** privind readmisia. Cel de al treilea raport al Comisiei nu a menționat nicio altă cerință de îndeplinit în acest domeniu.

2.2. Reintegrarea

Kosovo **respectă toate cele trei cerințe** privind reintegrarea.

Cel de al treilea raport al Comisiei menționează că fondul de reintegrare ar trebui să fie utilizat în totalitate, mai ales pentru asistență privind crearea de locuri de muncă, înființarea de întreprinderi mici, pregătirea profesională și cursurile de învățare a limbii pentru copii.

În data de 9 martie 2016, Kosovo a adoptat un regulament privind reintegrarea care a permis accesul tuturor persoanelor repatriate la asistență privind desfășurarea de activități independente și înființarea de întreprinderi, indiferent de data plecării acestora din Kosovo⁵. Persoanele repatriate vulnerabile au acces la întreaga gamă de servicii de reintegrare, indiferent de data plecării din Kosovo.

În primul trimestru al anului 2016, au beneficiat de serviciile de reintegrare durabilă 704 persoane repatriate. La fel s-a întâmplat în 2015 cu 336 de persoane repatriate, iar în 2014, cu 628 (a se vedea tabelul 1).

Tabelul 1: Beneficiarii serviciilor de reintegrare durabilă

Categoria de servicii de reintegrare durabilă	2014	2015	T1 2016
Asistență pentru desfășurarea de activități independente	4	89	180
Înființare de întreprinderi	191	64	13
Pregătire profesională	122	63	183
Cursuri de învățare a limbii pentru copiii	311	120	328
Total	628	336	704

Sursa: Kosovo, 2016

Din decembrie 2015, o firmă de consultanță specializată acordă asistență persoanelor repatriate care doresc să înființeze întreprinderi. De asemenea, municipalitățile și-au intensificat considerabil acțiunile de informare pe plan local.

În 2016, Kosovo a îmbunătățit rata de plăți din fondul de reintegrare. În primul trimestru din 2016, s-au cheltuit 500 000 EUR (25 %) pentru serviciile de reintegrare durabilă și s-au angajat 1,1 milioane EUR (57 %) din acest fond de 2 milioane EUR pentru crearea de locuri de muncă pentru persoanele repatriate, prin două programe: PNUD, care oferă pregătire la locul de muncă și subvenții salariale și proiectul de consultanță menționat anterior, care acordă asistență în vederea înființării de întreprinderi.

⁵ Accesul la locuințe, pe care Kosovo îl consideră un factor stimulantiv, rămâne singura categorie de servicii de care beneficiază numai persoanele care au plecat din Kosovo înainte de iulie 2010.

În schimb, bugetul planificat pentru fond, de 2,1 milioane EUR, a fost redus la 1,2 milioane EUR la jumătatea anului 2015, ca urmare a plăților scăzute din primul semestru. Până la sfârșitul anului 2015, se cheltuiseră numai 930 000 EUR (44 % din bugetul prevăzut). În 2014, s-au alocat 1,5 milioane EUR (72 %) din fond, partea rămasă fiind returnată la buget.

Pe ansamblu, Kosovo **a respectat** cerința privind cheltuielile din fondul de reintegrare, mai ales pentru asistență privind crearea de locuri de muncă, înființarea de întreprinderi mici, pregătirea profesională și cursurile de învățare a limbii pentru copii.

3. SECȚIUNEA 1: SECURITATEA DOCUMENTELOR

Kosovo **respectă toate cele nouă cerințe** privind securitatea documentelor.

Cel de al treilea raport al Comisiei a menționat precizat că Kosovo ar trebui să demonstreze că a implementat modificările din legislația secundară privind schimbările de nume.

Din iulie 2015, Kosovo aplică noua legislație secundară referitoare la schimbările de nume⁶. Acest pachet legislativ a introdus mijloace suplimentare pentru prevenirea cazurilor de modificare frauduloasă a numelui, inclusiv dispoziția conform căreia persoanele care fac obiectul unei proceduri penale nu pot solicita acest lucru. Conform legislației actuale privind numele⁷, persoanele pot solicita modificarea numelui o dată la cinci ani.

Solicitanții au la dispoziție unsprezece motive pentru schimbarea numelui și trebuie să prezinte o serie de documente justificative pentru a demonstra plauzibilitatea solicitărilor. Documentele justificative trebuie să includă un extras de cazier judiciar eliberat de instanța în a cărei rază teritorială își are în prezent reședința persoana în cauză; cerința vizează și reședințele anterioare. De asemenea, trebuie prezentat și un certificat emis de poliție care să indice absența antecedentelor penale.

Agencia de evidență civilă a creat un nou comitet care verifică fiecare cerere în parte și care transmite către oficiile locale de stare civilă, de recomandări cu privire la aprobarea sau respingerea cererilor de schimbare a numelui. Recomandările respective nu sunt obligatorii, dar nerespectarea acestora de către oficiile locale poate determina cercetări suplimentare. Până în prezent au fost respectate toate recomandările.

De la înființarea sa, noul comitet de verificare a emis 180 de recomandări, 106 pozitive și 74 negative. Comparând primele trimestre din 2015 și din 2016, se observă o scădere cu 72 % a numărului de cereri de modificare a numelui de familie și o scădere cu 69 % a numărului de cereri de modificare a prenumelui.

În ansamblu, Kosovo **a îndeplinit** prioritatea-cheie din foaia de parcurs care constă în a demonstra că a implementat modificările aduse legislației secundare privind modificarea numelui.

---

⁶ Pachetul de legislație secundară constă dintr-o instrucțiune administrativă, o circulară emisă de Agenția de evidență civilă și din proceduri standard de operare care descriu procedurile ce trebuie aplicate.

⁷ Legea 02/L-118.

4. SECȚIUNEA 2: MANAGEMENTUL FRONTIEREI/LINIEI DE DEMARCAȚIE ȘI A MIGRAȚIEI

4.1. Managementul frontierei/liniei de demarcație

Kosovo **respectă 14 din cele 15 cerințe** privind managementul frontierei/liniei de demarcație.

Cel de al treilea raport al Comisiei a arătat că acordul cu Muntenegru privind stabilirea frontierei/liniei de demarcație, semnat de ambele părți, ar trebui să fie ratificat înainte de a transfera Kosovo pe lista țărilor fără viză.

La 15 martie 2016, Kosovo a instituit o comisie internațională ad-hoc privind stabilirea frontierei/liniei de demarcație cu Muntenegru, care a concluzionat că, pe baza unor criterii juridice și tehnice, procesul de stabilire a frontierei/liniei de demarcație cu Muntenegru „respectă în mod clar standardele internaționale”, chiar dacă nu s-a asigurat un nivel adecvat de transparență⁸.

În ansamblu, Kosovo **a întreprins acțiuni importante pentru a respecta** cerința din foaia de parcurs privind ratificarea acordului de stabilire a frontierei/liniei de demarcație cu Muntenegru. Kosovo depune eforturi pentru ratificarea acestui acord înainte de data adoptării, de către Parlamentul European și Consiliu, a propunerii legislative de a transfera Kosovo pe lista țărilor fără viză.

4.2. Managementul migrației

Kosovo **respectă toate cele zece cerințe** privind managementul migrației. Cel de al treilea raport al Comisiei nu a menționat nicio altă cerință de îndeplinit în acest domeniu.

4.3. Azilul

Kosovo **respectă toate cele șapte cerințe** referitoare la azil.

Cel de al treilea raport al Comisiei a arătat că Kosovo ar trebui să analizeze cauzele pentru care înregistrează o rată scăzută de recunoaștere a solicitanților de azil.

Numărul solicitanților de azil în Kosovo este în continuare foarte mic, deoarece marea majoritate a cetățenilor din state terțe consideră Kosovo ca fiind o zonă de tranzit. Au solicitat azil în Kosovo 70 de persoane în 2015, 98 în 2014 și 62 în 2013. Până în prezent, nu există niciun indiciu privind modificarea rutei de migrație din Balcanii de Vest către Kosovo.

Sistemul de azil din Kosovo este funcțional, iar legislația națională include elementele esențiale ale acquis-ului UE în materie de azil. În cazurile în care solicitanții au rămas în Kosovo după depunerea unei cereri de azil, Kosovo a aplicat în mod sistematic procedurile de azil prevăzute de legislația națională.

De asemenea, rata de recunoaștere rămâne foarte redusă: în 2015, două dintre cele 70 de persoane care au solicitat azil au primit protecție subsidiară, în 2014, una din 98, iar în 2013,

---

⁸ Acest raport poate fi găsit la următoarea adresă: http://president-ksgov.net/repository/docs/Final_Report.pdf.

patru din 62. Aceasta reprezintă o rată de recunoaștere de 3 % în 2015, 1 % în 2014 și, respectiv, 6 % în 2013.

Majoritatea solicitanților ar rămâne în Kosovo pentru o săptămână înainte de a se sustrage de la proceduri. În 2015, autoritățile au reușit să intervieveze numai șase persoane din cei 59 de solicitanți, celelalte 53 sustrăgându-se. Dintre cei șase solicitanți, două persoane au primit protecție subsidiară, ceea ce reprezintă o rată de recunoaștere mai ridicată pentru persoanele intervievate în ceea ce privește solicitarea de azil.

În ansamblu, Kosovo **a respectat** cerința din foaia de parcurs referitoare la monitorizarea ratei scăzute de recunoaștere a cererilor de azil.

5. SECȚIUNEA 3: ORDINEA PUBLICĂ ȘI SECURITATEA

5.1. Prevenirea și combaterea criminalității organizate, a corupției și a terorismului

Kosovo **respectă 14 din cele 15 cerințe** privind combaterea criminalității organizate, a corupției și a terorismului și **elemente suficiente ale celei de a 15-a priorități-cheie**.

Cel de al treilea raport al Comisiei evidențiază trei priorități care mai sunt de îndeplinit în ceea ce privește combaterea criminalității organizate, a corupției și a terorismului:

- transferarea unui număr suficient de judecători, cu personalul auxiliar corespunzător, în departamentele pentru infracțiuni grave din cadrul instanțelor din Kosovo;
- întocmirea unui registru al derulării anchetelor, al hotărârilor judecătorești și al confiscărilor în cazurile grave de corupție și de criminalitate organizată, în special prin alocarea unui mandat și a resurselor necesare coordonatorului principal al cazurilor grave de corupție și de criminalitate organizată pentru a conduce echipe multidisciplinare care să efectueze anchete financiare și pentru a monitoriza măsurile judiciare;
- asigurarea independenței operaționale a Organului de supraveghere a achizițiilor publice și implementarea unor planuri stricte de integritate pentru a proteja independența acestuia și a Comisiei de reglementare a achizițiilor publice.

Transferul judecătorilor și al personalului auxiliar în departamente pentru infracțiuni grave din cadrul instanțelor de prim nivel

Începând cu luna iulie 2015, Consiliul Judiciar din Kosovo (KJC) a transferat șase judecători la instanța de prim nivel din Prishtinë/Priştina, numărul total al acestora ajungând la 18. De asemenea, KJC a transferat judecători și altor instanțe de prim nivel: unul la Ferizaj/Uroševac, doi la Gjakova/Đakovica și unul la Pejë/Peć, numărul total de judecători la instanțele respective fiind de cel puțin șase. KJC a majorat salariile judecătorilor, a inițiat un proces de recrutare a șase asociați profesionali și a publicat încă 25 de posturi vacante în februarie 2016.

În data de 24 martie, Adunarea a modificat legea privind KJC⁹ în sensul eliminării limitei de șase luni pentru perioada de transfer, autorizând transferuri pentru „o perioadă rezonabilă”. Întrucât un caz de complexitate medie se finalizează în opt luni, această modificare reprezenta

---

⁹ Legea 05/L-094 Modificarea referitoare la perioada de transfer a intrat în vigoare la 6 aprilie 2016.

un element foarte important pentru a intensifica în Kosovo, urmărirea judiciară a cazurilor de corupție și de criminalitate organizată gravă¹⁰.

În ansamblu, Kosovo a **respectat** prioritatea din foaia de parcurs de a transfera un număr suficient de judecători și de personal auxiliar către departamentele pentru infracțiuni grave din cadrul instanțelor de prim nivel.

Întocmirea unui registru al derulării anchetelor, al hotărârilor judecătorești finale și al confiscărilor în cazurile de corupție și de criminalitate organizată gravă

Între septembrie și decembrie 2015, Consiliului procurorilor din Kosovo (KPC) a instituit un sistem integrat de management al cazurilor, care permite urmărirea unor cazuri importante de corupție și de criminalitate organizată, din faza de anchetă și urmărire penală, până la condamnarea definitivă. Acesta se bazează pe o bază de date complexă care funcționează ca un instrument informatic și de management.

Cazurile sunt selectate de către coordonatorul principal în cadrul urmăririi penale speciale și al unei structuri multidisciplinare incluzând poliția, oficiul de prevenire și combatere a spălării banilor, administrația fiscală, Agenția pentru administrarea activelor confiscate și puse sub sechestru (AMSCA), serviciul corecțional și departamentele pentru infracțiuni grave din cadrul instanțelor de prim nivel. Fiecare organism a detașat membri permanenți în cadrul acestei structuri multidisciplinare, care actualizează baza de date și schimbă informații privind cazuri respective. Fiecare caz selectat este tratat ca prioritate absolută. Președinții instanțelor trebuie să aloce imediat cazurile respective judecătorilor și să transmită lunar către KJC informații privind acțiunile întreprinse și evoluțiile judiciare.

Kosovo a selectat 31 de cazuri de corupție și de criminalitate organizată din baza de date respectivă. Până în prezent, procurorii au întocmit 15 rechizitorii pentru 54 de persoane. Anchetele au fost întrerupte în două cazuri; 14 cazuri fac în continuare obiectul unor anchete. În data de 6 aprilie 2016, într-unul dintre aceste cazuri s-a hotărât condamnarea în primă instanță: un complet de judecată a hotărât că trei inculpați se fac vinovați de acte de corupție. Principalul inculpat a fost condamnat la trei ani de închisoare, la care se adaugă și alte sancțiuni, al doilea inculpat la 18 luni de închisoare, iar al treilea a primit o amendă. Principalul inculpat fusese procuror într-un presupus caz de omucidere și a fost condamnat pentru luare de mită.

În data de 27 aprilie 2016, Kosovo a arestat șase persoane în cadrul unei anchete care viza un presupus act de escrocherie privind cumpărarea și vânzarea de terenuri aflate în proprietatea statului, fraudă însumând 30 de mil. EUR. Un parlamentar cunoscut este considerat organizatorul acestei fraude, la care se pare că au participat 40 de persoane. Persoana respectivă s-a predat autorităților în data de 29 aprilie 2016. Ancheta a vizat un amplu grup infracțional organizat, activ din 2006 până în prezent, implicat în crimă organizată, spălare de bani, abuz în funcții publice, falsificare de documente, luare și dare de mită.

De asemenea, Kosovo a înregistrat progrese în ceea ce privește interzicerea dispunerii libere de activele obținute în mod ilicit sau sechestrarea acestora, dar numai o mică parte au fost

---

¹⁰ De asemenea, misiunea de evaluare privind vizele, din martie 2016, a confirmat angajamentul personal al judecătorilor transferați intervievați de a pronunța verdictul privind cazurile care le sunt atribuite, înainte de încheierea perioadei de transfer.

confiscate în absența unor verdicte definitive. Valoarea estimată a activelor interzise, aflate sub sechestru sau confiscate este de 20,6 mil. EUR¹¹. În 2014 și 2015, valoarea activelor confiscate a crescut de la 130 000 EUR la 450 000 EUR. Numărul hotărârilor judecătorești de interzicere a dispunerii libere de active, de punere sub sechestru sau de confiscare a acestora a crescut de la 204 la 242.

Există în continuare diferențe între activele transferate către AMSCA. În 2015, numai 18 % din activele nou puse sub sechestru au fost transferate agenției; în 2014 fuseseră transferate 37 %.

În ansamblu, Kosovo a **îndeplinit suficiente elemente ale priorității-cheie** referitoare la întocmirea unui registru al derulării anchetelor, al hotărârilor judecătorești și al confiscărilor în cazurile de corupție și de criminalitate organizată. A constituit o echipă multidisciplinară de procurori, judecători și anchetatori specializați care selectează cazurile reprezentative cu ajutorul unei baze de date. A intensificat interzicerea dispunerii libere de active sau punerea acestora sub sechestru, deși cazurile de confiscare în absența verdictelor definitive sunt puține. Acest sistem a dat deja rezultate într-un caz, dar urmărirea judiciară a celorlalte cazuri, transferul activelor puse sub sechestru și confiscarea finală a acestora necesită o atenție continuă din partea autorităților. Kosovo adoptă măsuri în vederea actualizării registrului aferent acțiunilor de combatere a criminalității organizate, a corupției și a terorismului.

Asigurarea independenței operaționale a Organismului de supraveghere a achizițiilor publice și implementarea unor planuri stricte de integritate pentru a proteja independența acestuia și a Comisiei de reglementare a achizițiilor publice

Din iulie 2015, Kosovo a adoptat măsuri importante pentru a consolida integritatea în domeniul achizițiilor publice. Conducătorul Organismului de Supraveghere a Achizițiilor Publice (PPRB), acuzat de corupție, a fost demis, iar modificările legislației privind achizițiile publice¹², adoptate de Adunare în data de 19 februarie 2016, au permis suspendarea și revocarea din funcție, până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive, a unor membri ai acestui organism care au fost puși sub acuzare. La recomandarea unui comitet de selecție format din judecători de la Curtea Supremă, Adunarea a numit, în data de 30 martie, un nou președinte și doi membri ai PPRB, pentru ca acesta să poată fi pe deplin operațional.

Examinarea cazurilor recente de contestare a unor achiziții publice indică, de asemenea, progrese. În 2015, din 592 de recursuri, PPRB a luat decizii favorabile operatorilor economici în 129 de cazuri. În 2015, PPRB a reevaluat în total 196 de cazuri și a decis organizarea de noi licitații pentru 129 dintre acestea. Aceasta reprezintă o îmbunătățire semnificativă față de iulie 2015, când rata de succes a deciziilor PPRB împotriva operatorilor economici era de 100 %. În cazurile în care operatorii economici au atacat deciziile la instanța de prim nivel din Prishtinë/Priştina, majoritatea deciziilor PPRB au fost validate.

De asemenea, în mai 2016 urmează să se adopte strategia privind achizițiile publice, prin care se urmărește îmbunătățirea nivelului de integritate, responsabilitate și răspundere în domeniul achizițiilor publice pe baza unui sistem modernizat de achiziții publice.

---

¹¹ Aceste statistici se referă numai la cazurile nou-apărute din 2015.

¹² Legea 05/L-092.

Sistemul electronic de achiziții publice a fost lansat în data de 5 ianuarie 2016. Platforma electronică pentru achiziții publice a devenit operațională pentru toate procedurile centrale de licitare în data de 1 aprilie 2016. Toate organismele bugetare existente la nivel central au primit mandat pentru a începe să utilizeze sistemul electronic până la data de 1 septembrie, iar toate organismele bugetare din Kosovo, până la data de 1 ianuarie 2017. Primul organism care a utilizat platforma electronică pentru achiziții publice a fost operatorul de energie electrică din Kosovo, în data de 25 martie 2016.

În ansamblu, Kosovo **a respectat** prioritatea din foaia de parcurs care constă în asigurarea independenței operaționale a Organismului de supraveghere a achizițiilor publice și implementarea unor planuri stricte de integritate pentru a proteja independența acestuia și a Comisiei de reglementare a achizițiilor publice.

5.2. Cooperarea pentru asigurarea aplicării legislației

Kosovo **respectă toate cele 11 cerințe** privind cooperarea pentru asigurarea aplicării legislației. Cel de al treilea raport al Comisiei nu a menționat nicio altă cerință de îndeplinit în acest domeniu.

5.3. Cooperarea judiciară în materie penală

Kosovo **respectă toate cele șapte cerințe** privind cooperarea judiciară în materie penală. Cel de al treilea raport al Comisiei nu a menționat nicio altă cerință de îndeplinit în acest domeniu.

5.4. Protecția datelor

Kosovo **respectă toate cele trei cerințe** privind protecția datelor. Cel de al treilea raport al Comisiei nu a menționat nicio altă cerință de îndeplinit în acest domeniu.

6. SECȚIUNEA 4: DREPTURILE FUNDAMENTALE PRIVIND LIBERTATEA DE CIRCULAȚIE

Kosovo **respectă toate cele opt cerințe** referitoare la drepturile fundamentale privind libertatea de circulație.

În cel de al treilea raport al Comisiei se precizează că Kosovo ar trebui să îi asigure avocatului poporului un sediu adecvat și independența bugetară totală.

În data de 12 februarie 2016, avocatul poporului și ministrul administrației publice au semnat un memorandum de înțelegere. Acesta alocă avocatului poporului un sediu adecvat, în capitală. Renovarea acestuia a început în aprilie 2016, iar instalarea avocatului poporului urmează a se finaliza până în iulie 2016.

Ministerul de finanțe i-a alocat avocatului poporului fonduri suplimentare de 98 000 EUR. Acestea vor acoperi remunerația aferentă altor nouă posturi, instituite prin pachetul privind drepturile omului din iulie 2015, prin care avocatului poporului i se extind competențele în domeniul combaterii discriminării și al egalității între sexe.

Pentru a intensifica independența bugetară a avocatului poporului, Kosovo s-a angajat în data de 18 februarie 2016¹³ să îi aloce un buget de 422 000 EUR. Această sumă a fost solicitată de avocatul poporului și îi va permite acestuia să își îndeplinească noile sarcini care decurg din pachetul privind drepturile omului. Legislația privind avocatul poporului¹⁴ prevede că bugetul acestei instituții poate fi redus numai cu aprobarea acesteia.

În ansamblu, Kosovo **a respectat** cerința referitoare la asigurarea unui sediu adecvat și independența bugetară totală a avocatului poporului.

7. CONCLUZII

Prezentul raport completează celelalte trei rapoarte adoptate deja de către Comisie cu privire la progresele înregistrate de Kosovo în cadrul dialogului privind vizele. Aceste rapoarte conțin o evaluare a progreselor înregistrate de Kosovo în respectarea cerințelor din foaia de parcurs privind vizele, recomandări adresate Kosovo și o evaluare a posibilului impact al liberalizării regimului vizelor asupra migrației și a securității.

În cel de al treilea raport, Comisia a enunțat opt recomandări corespunzătoare celor opt cerințe din foaia de parcurs privind vizele, care nu sunt încă îndeplinite, inclusiv patru priorități-cheie. Comisia a menționat faptul că una dintre cerințe, și anume ratificarea acordului cu Muntenegru privind stabilirea frontierei/liniei de demarcație, ar trebui să fie îndeplinită înainte ca Kosovo să fie transferat de la lista țărilor fără viză.

Comisia a evaluat măsurile adoptate recent de Kosovo pentru a respecta aceste cerințe. Kosovo a furnizat documentele legislative și politice necesare pentru această evaluare. Acest raport se bazează în mare măsură pe concluziile experților din patru state membre care au însoțit Comisia într-o misiune de evaluare în Kosovo în 17 și 18 martie 2016.

Impactul potențial al liberalizării regimului vizelor pentru Kosovo asupra migrației și a securității, dar și setul de măsuri pe care Kosovo le-a implementat începând din decembrie 2015 pentru a preveni abuzurile într-un regim fără vize sunt expuse în documentul de lucru al serviciilor Comisiei, care însoțește prezentul raport.

Dialogul cu Kosovo privind vizele s-a dovedit a fi un instrument important și deosebit de eficient în ceea ce privește impulsivitatea reformelor de amploare și dificile din domeniul justiției și afacerilor interne, și nu numai, cu impact asupra unor domenii precum statul de drept și reforma justiției penale. Aceste aspecte sunt monitorizate și de alte foruri, precum Subcomitetul privind justiția, libertatea și securitatea din cadrul procesului de stabilizare și asociere.

Progresele înregistrate de Kosovo în toate domeniile incluse în foaia de parcurs privind liberalizarea regimului vizelor sunt stabile și eficiente, ceea ce demonstrează că angajamentul pe termen lung al Kosovo în ceea ce privește respectarea cerințelor din foaia de parcurs privind vizele este o prioritate absolută. Recomandările cuprinse în cel de al treilea raport al Comisiei au fost luate în considerare pentru a se asigura conformitatea cu standardele europene și internaționale a cadrului legislativ și politic, a principiilor instituționale și organizaționale, a aplicării procedurilor aferente celor patru secțiuni, precum și a readmisiei și

¹³ Decizia nr. 05/75 prevede ca ministerul de finanțe să se angajeze „să ducă la îndeplinire prezenta decizie.”

¹⁴ Legea 05/L-019.

a reintegrării. Acest lucru confirmă disponibilitatea Kosovo de a continua să abordeze aceste probleme în contextul liberalizării regimului vizelor.

Ca urmare a unui set de măsuri importante pe care Kosovo le aplică din decembrie 2015, Comisia consideră că Kosovo a realizat următoarele:

1. a respectat prioritatea-cheie de a transfera un număr suficient de judecători și de personal auxiliar către departamentele pentru infracțiuni grave din cadrul instanțelor de prim nivel;
2. a respectat suficiente elemente ale priorității referitoare la întocmirea unui registru al derulării anchetelor, al hotărârilor judecătorești și al confiscărilor în cazurile importante de corupție și de criminalitate organizată gravă. A constituit o echipă multidisciplinară de procurori, judecători și anchetatori specializați care selectează cazurile reprezentative cu ajutorul unei baze de date. A intensificat interzicerea dispunerii libere de active sau punerea acestora sub sechestru, deși cazurile de confiscare în absența verdictelor definitive sunt puține. Acest sistem a dat deja rezultate într-un caz, dar urmărirea judiciară a celorlalte cazuri, transferul activelor puse sub sechestru și confiscarea finală a acestora necesită o atenție continuă din partea autorităților. Kosovo adoptă măsuri în vederea actualizării registrului aferent acțiunilor de combatere a criminalității organizate, a corupției și a terorismului;
3. a respectat prioritatea-cheie de a asigura independența operațională a Organismului de supraveghere a achizițiilor publice și de a implementa planuri stricte de integritate pentru a proteja independența acestuia și a Comisiei de reglementare a achizițiilor publice;
4. a respectat prioritatea-cheie care constă în a demonstra că a implementat modificările legislației secundare privind modificarea numelui;
5. a adoptat măsuri importante pentru a respecta cerința privind ratificarea acordului cu Muntenegru de stabilire a frontierei/liniei de demarcație. Kosovo depune eforturi pentru ratificarea acestui acord înainte de data adoptării, de către Parlamentul European și Consiliu, a propunerii legislative de a transfera Kosovo pe lista țărilor fără viză;
6. a respectat cerința privind cheltuielile din fondul de reintegrare, mai ales pentru asistență privind crearea de locuri de muncă, înființarea de întreprinderi mici, pregătirea profesională și cursurile de învățare a limbii pentru copii;
7. a respectat cerința referitoare la monitorizarea ratei scăzute de recunoaștere a cererilor de azil;
8. a respectat cerința referitoare la asigurarea unui sediu adecvat și independența bugetară totală a avocatului poporului.

Pe baza acestei evaluări și ținând seama de rezultatul monitorizării continue și a rapoartelor întocmite de la deschiderea dialogului cu Kosovo privind liberalizarea regimului vizelor, Comisia confirmă faptul că Kosovo **a respectat cerințele din foaia de parcurs privind liberalizarea regimului vizelor**, înțelegând faptul că, până la data adoptării prezentei propuneri de către Parlamentul European și Consiliu, Kosovo va fi ratificat acordul cu Muntenegru privind frontiera/linia de demarcație și va fi îmbunătățit registrul de măsuri de combatere a criminalității organizate și a corupției.

Ținând seama de toate criteriile care ar trebui să fie luate în considerare pentru a determina, de la caz la caz, statele terțe ai căror cetățeni sunt supuși obligației de a deține viză în conformitate cu articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 539/2001 [introdus prin Regulamentul (UE) nr. 509/2014] sau sunt exonerati de această obligație, Comisia a decis să prezinte o propunere legislativă de modificare a Regulamentului (CE) nr. 539/2001, pentru a transfera Kosovo din anexa I partea 2 în anexa II partea 4 a regulamentului respectiv. Așa cum se menționează în foaia de parcurs, prezentul amendament vizează doar persoanele care sunt titulari de pașapoarte biometrice eliberate în conformitate cu standardele Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI), cu standardele UE și cu standardele privind elementele de securitate și elementele biometrice integrate în documentele de călătorie¹⁵.

În urma prezentării acestei propuneri legislative, Comisia va continua să monitorizeze activ ratificarea de către Kosovo a acordului cu Muntenegru referitor la stabilirea frontierei/liniei de demarcație și îmbunătățirea în continuare a registrului de măsuri de combatere a criminalității organizate și a corupției.

Aplicarea în permanență de către Kosovo a tuturor cerințelor stabilite în cele patru secțiuni cuprinse în foaia de parcurs privind vizele, precum și a reintegrării și a readmisiei, va face obiectul mecanismului de monitorizare ulterior liberalizării vizelor¹⁶, al procesului de stabilizare și de asociere și, dacă este necesar, al unor mecanisme ad-hoc de monitorizare. Kosovo ar trebui să asigure în continuare aplicarea de măsuri concrete pentru a preveni utilizarea abuzivă a regimului de călătorie fără viză. Printre altele, Kosovo ar trebui să organizeze campanii specifice de informare cu scopul de a clarifica drepturile și obligațiile asociate regimului de călătorie fără viză în spațiul Schengen și reglementările privind accesul la piața forței de muncă din UE. Comisia va continua să monitorizeze și să depună toate eforturile pentru a susține Kosovo în procesul continuu de respectare a cerințelor din foaia de parcurs privind vizele.

---

¹⁵ În special Regulamentul (CE) nr. 2252/2004 din 13 decembrie 2004 privind standardele pentru elementele de securitate și elementele biometrice integrate în pașapoarte și în documente de călătorie emise de statele membre, JO L 385, 29.12.2004, p. 1.

¹⁶ Declarația Comisiei privind mecanismul de monitorizare din 8 noiembrie 2010 [2010/0137 (COD)].